

Evangelická teologická fakulta UK

Oponentský posudek bakalářské práce

Autorka práce: **Eva Košutová, DiS.**

Název práce: **Přístupy klíčových pracovníků v procesu individuálního plánování s osamělými rodiči s dětmi bez přístřeší**

Vedoucí práce: Mgr. Jan Klusáček

Oponent: Mgr. Petra Kubečková

Jako téma své bakalářské práce si studentka zvolila dilema mezi pomocí a kontrolou (dle Úlehly) v přístupu sociálních pracovníků ke svým klientům v Azylovém domě pro osamělé rodiče s dětmi. Autorka si vytkla za cíl zjistit jaké přístupy pracovníků poskytovatele vedou v průběhu individuálního plánování k naplňování cílů a poslání dané služby (s. 9). Cíle a poslání služby vymezuje autorka na s. 38-39. Vybrané téma je originální, realisticky vymezené, může být přínosné pro posuzování vhodnosti metody individuálního plánování pro zvolenou skupinu i obecně podnětem k zamyšlení, pro které cílové skupiny je individuální plánování vhodnou metodou.

Práce je logicky strukturovaná, složená z teoretické a praktické části. V teoretické části popisuje studentka co je individuální plánování, jeho hodnocení teoretiky, dále Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi jako sociální službu, poté sociální skupinu osamělí rodiče s dětmi bez přístřeší a nakonec teoretické přístupy v sociální práci, které se zabývají dilematem mezi pomocí (nedirektivním přístupem) a kontrolou (direktivním přístupem).

V praktické části studentka popisuje práci se čtyřmi klientkami azylového domu (s důrazem na individuální plánování) jak z pohledu sociálních pracovníků, tak z pohledu klientek. Polostrukturované rozhovory nakonec hodnotí z pohledu uvedené teorie z první části práce.

Teoretická část práce je precizně zpracovaná, autorka prokazuje odbornou znalost tématu, poctivě cituje dostupnou literaturu, text dobře strukturuje, jazyk práce odpovídá typu práce.

Jako slabinu teoretické práce vidím trochu nepřehledné mísení přesvědčení či názorů autorky a dané teorie. Teoretické části práce chybí závěr, shrnutí, kde by autorka aplikovala uvedené přístupy sociální práce přímo na zvolenou cílovou skupinu a argumentovala proč se domnívá, že jsou jednotlivé zvolené postupy vhodné nebo nevhodné a pro které cíle sociální práce s touto skupinou. Tento závěr, toto hodnocení, se objevuje, ne vždy systematicky, průběžně v textu, autorka nedokáže oddělit popis teoretických přístupů (které jsou většinou obecné, ne zaměřené na zvolenou cílovou skupinu) od svého hodnocení.

Název kapitoly Pomoc a kontrola v sociální práci s osamělými rodiči s dětmi bez přístřeší je právě z tohoto důvodu zavádějící, protože právě v této kapitole je teoretický popis přístupů a není přímo provázaný s cílovou skupinou. Následně zanechá teoretická část dojem něčeho nedokončeného.

Praktická část je složena z popisu metodologie, výběru respondentek, sběru dat a poté jejich analýzy. V kapitole Zpracování a analýza získaných dat jsou popsány čtyři případy, vždy je uveden nejprve popis rozhovoru s klientkou, pak s klíčovou pracovnící a na závěr hodnocení autorky. Popisy životních příběhů uživatelek azylového domu a přístupu sociálních pracovníků k nim jsou zajímavé, vrací jistě teorii zpět na zem k realistickým očekáváním. Autorka si všímá důležitých prvků sociální práce s nimi

a reflektuje uvedené teorie.

Bohužel v příloze chybí přepis rozhovorů, alespoň s klíčovými pracovníci, když s uživatelkami azylového domu rozhovory nebyly nahrávány.

V závěru práce autorka spojuje teoretickou a praktickou část, shrnuje obsah práce a aplikuje svá zjištění na cílovou skupinu. Vytyčený cíl práce se podařilo naplnit.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

1. Záměr práce byl naplněn a popsán v závěru práce. Přesto bych ale poprosila studentku o srovnání výsledků práce s cíly a posláním sociální práce v azylovém domě uvedenými na s. 38-39. Jaké přístupy pracovníků poskytovatele vedou v průběhu individuálního plánování k naplňování těchto konkrétních cílů a posláních?

2. V práci nebylo zmíněno, jaké metody sociální práce azylový dům deklaruje, že používá. Bylo to předmětem zkoumání nebo rozhovorů? Nakolik jsou deklarované způsoby práce v souladu s reálným jednáním sociálních pracovníků?

3. Reflektovaly sociální pracovníce svůj zvolený způsob práce? Nakolik je jejich jednání vědomým rozhodnutím a nakolik jsou to spíše rozhodnutí v daném okamžiku?

4. Jakým způsobem byste na základě poznatků práce motivovala uživatelky ke změně?

Práci doporučuji k obhajobě. Práci navrhuji hodnotit stupněm B – velmi dobře.

V Blausteinu (SRN) dne 16. srpna 2013

Peter L